

OBELIKS

program ochrony dóbr kulturowych

Regionalne Biuro Łącznikowe Wywiadu Celnego (RILO ECE) w Warszawie jest jednym z 11 biur systemu RILO na świecie. Obejmuje ono swoim zasięgiem 23 kraje z regionu Europy Środkowej i Wschodniej. W Polsce usytuowane jest jako agenda Światowej Organizacji Ceł w strukturach Departamentu Kontroli Celnej Ministerstwa Finansów.

Regionalne Biuro RILO dla Europy Środkowej i Wschodniej uruchomiło Projekt OBELIKS SAVE OUR CULTURAL HERITAGE. Projekt został ogłoszony 1 maja 2002 r. Idea jego utworzenia powstała w wyniku analizy Ogólnoswiatowej Celnej Bazy Danych o Przestępczości CEN, z której wynika, że właśnie w regionie środkowej i wschodniej Europy odnotowano najwięcej przypadków przemytu dóbr kultury i sztuki. Istotny jest również fakt, że rok 2002 został ogłoszony przez UNESCO rokiem Dziedzictwa Kulturowego. W wyniku tego RILO ECE zainicjowało projekt mający na celu przede wszystkim polepszenie wymiany informacji pomiędzy służbami i organizacjami zajmującymi się zwalczaniem nielegalnego obrotu dziełami sztuki.

Projekt zyskał poparcie Sekretariatu UNESCO w Paryżu i INTERPOL w Lyonie. W Polsce został przyjęty z zainteresowaniem przez Biuro UNESCO w Warszawie i Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych, z którym ma być podpisane w najbliższej przyszłości Memorandum of Understanding w zakre-

sie zwalczania nielegalnego obrotu dziełami kultury i sztuki. Do chwili obecnej do projektu OBELIKS przystąpiło RILO dla Azji i Pacyfiku oraz RILO dla Europy Zachodniej. Szczególne poparcie wyraziły administracje celne Francji, Włoch i Hiszpanii. Ponadto w regionie Europy Wschodniej i Środkowej administracja celna Ukrainy nawiązała współpracę z Instytutem Archeologii Uniwersytetu Lwowskiego oraz administracja celna Azerbejdżanu poinformowała o przystąpieniu do Projektu Narodowych Ośrodków Kultury i Sztuki tego kraju.

W ramach projektu zostało zorganizowane i sfinansowane szkolenie dla grupy celników, policjantów i ekspertów z dziedziny kultury i sztuki przez Ambasadę Francji. Szkolenie to miało na celu pomoc i wsparcie działań podejmowanych przez Program Ochrony Dóbr Kultury THESAURUS, zainicjowany przez Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej i Dolnośląskie Forum Środowiska Kulturowego Millennium z Wrocławia.

Od chwili zainicjowania Projektu służby celne Regionu RILO ECE poinformowały o 19 zajęciach dzieł sztuki, na

podstawie których są publikowane raporty ze zdjęciami zajętych przedmiotów. Raporty te są rozsyłane do wszystkich administracji celnych Regionu ECE oraz instytucji współpracujących z RILO w ramach Projektu. Ponadto są umieszczane na stronach internetowych Ogólnoswiatowej Celnej Bazy Danych o przestępczości CEN, a przez to dostępne dla upoważnionych służb celnych zwalczających przestępczość we wszystkich krajach członkowskich Światowej Organizacji Ceł.

Celem projektu jest również publikacja informacji na temat ekspertów z dziedziny kultury i sztuki, którzy w ramach tego projektu współpracują ze służbami celnymi i policyjnymi zwalczającymi przestępczość w tym zakresie.

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do grupy spe-

cjalistów kierującej tym Projektem. Grupa ta składa się z osób reprezentujących krajowe jednostki RILO z Regionu RILO ECE i RILO dla Europy Zachodniej, przedstawicieli administracji celnych oraz ekspertów i specjalistów zajmujących się tematem ochrony dzieł kultury i sztuki.

Projekt został zainicjowany przez RILO ECE, reprezentując administracje celne, jednak po pół roku działalności możemy już powiedzieć, że jest to wspólny projekt wszystkich służb i organizacji zwalczających nielegalny obrót dziełami kultury i sztuki. Mamy nadzieję, że zainicjowanie tego projektu polepszy współpracę na szczeblu krajowym i międzynarodowym pomiędzy tymi instytucjami, a tym samym zwiększy skuteczność zwalczania przestępczości. ❖

WORLD CUSTOMS ORGANIZATION
REGIONAL INTELLIGENCE LIAISON OFFICE
Plac Powstańców Warszawy 1, 00-030 Warsaw, Poland
tel./fax (48 22) 827 67 97, (48 22) 826 91 89
E-mail: mat@riho-waw.pl, agnos@riho-waw.pl

PROJECT "OBELIKS" - SAVE OUR CULTURAL HERITAGE

OBELIX REPORT 1/02	
Date:	8 May 2002
Reported by :	NCP UKRAINE
Commodity:	AMPHORA I-VI AD
DESCRIPTION	
<p>On 26 February 2002 officers of Krymska Regional Customs House (located in Simferopol, Ukraine) made a seizure of works of art. Four earthen jars and seven fragments of earthen jars were found in the captain's cabin during customs control of a vessel that arrived from Turkey. The items were not declared for clearance. Experts of Crimean Autonomous Republic State Service for control of art transportation across the Ukrainian border in co-operation with scientists of Crimean Archeological Institute carried out an expertise of the above mentioned items. It was established that the age of these vases (amphora) is I-VI century of our era. The experts acknowledged that these items are of high cultural and historical value. Prices on the these vases and their fragments at domestic black market considerably differ from prices at international auctions that is why the exact value of the said items cannot be detected.</p>	
PHOTOS	
<p>(photos by courtesy of the Ukrainian Customs)</p>	